

Sedert de in gebruikneming der animale lympe in Nederland is nog geen enkel geval bekend van Pokken of Varioloiden na inenting met *die* lympe. Nadeelige gevolgen van de animale vaccine zijn nergens waargenomen.

Behalve bovenstaande, hier in breede trekken medegedeelde uitkomsten geeft de brochure van Dr. CARSTEN vele bijzonderheden ten beste met betrekking tot de methode van inoculatie der kalveren, tot het afnemen en overbrengen der lympe, tot de wijze van verpakking en verzending naar onze Koloniën, tot de kosten van oprichting en onderhoud van een Parc vaccinogène enz.

Abusievelijk wordt door den Schrijver vermeld dat al de Parcs vaccinogènes ten onzent eenmaal 'sweeks kosteloos en eenmaal tegen geldelijke vergoeding inenten: te Amsterdam bewijst het Parc vaccinogène zijne dienst nooit anders dan kosteloos. Het wordt niet, gelijk de Schrijver meent, enkel door Provincie en Rijk, maar ook door de Gemeente met een jaarlijksche bijdrage gesteund. A.

TRICHINOSE IN SAKSEN IN 1875. — Luidens het 7de Jaarberigt van het *Landes-Medicinal-Collegium über das Medicinalwesen im Königreich Sachsen auf das Jahr 1875*, Leipzig, 1877, S. 70 ff., is de trichinose in genoemd jaar er meer dan tot dusver, en wel in niet minder dan 7 groepen, waargenomen. Het eten van rauwe ham of van worst gaf ook nu aanleiding tot het ontstaan der ziektegevallen. Ook bleek weêr hoe voorzigtig men moet zijn in zijn oordeel over het al of niet aanwezig zijn van trichinen in eenig varkensvleesch, ook als personen, die met het mikroskoop weten om te gaan, het onderzoek doen. Meer dan eens moesten 30 à 40 praeparaten onderzocht worden alvorens men op ééne trichine stiet. De ziektegevallen kwamen voor in Plauen i. V. (4 gevallen); in Zittau (4 gevallen); in Zittau voor de tweede maal en toen vooral onder de soldaten van het garnizoen aldaar (116 gevallen te zamen); in Oppuch (5 gevallen); in Meissen (30 gevallen), en in Wilkau (23 gevallen), en in Dresden (11 gevallen). In het geheel werden dus op 7 plaatsen 193 personen ziek. De gevallen waren meestal ligt; sommigen liepen zeer slepend. Slechts 1 patiënte stierf, de 17jarige nicht van den slagter te Zittau, die vermoedelijk het trichinouse vleesch heeft geleverd. (Hoe de zieken werden geneeskundig behandeld, wordt ook nu in het Verslag niet medegedeeld, wat REF. meent te moeten betreuren. Dit slechts blijkt, dat van purgantia in het begin der ziekte althans soms gebruik gemaakt wordt.)

Overigens vonden de onderzoekers slechts imaal trichinen in het ingevoerde Amerikaansch spek. A. CN.

BOEK AANKONDIGING.

Vorlesungen über allgemeine Pathologie. Ein Handbuch für Aertzte und Studirende, von Dr. JULIUS COHNHEIM, Erster Band, 1877. Verlag von A. HIRSCHWALD.

Aan het boekenschrijven over algemeene pathologie is geen eind. Het aantal handboeken over die wetenschap is in den laatsten tijd zoo vermeerderd, dat niet alle uitvoerig kunnen worden besproken. COHNHEIM heeft zich echter zulk een naam ver-